

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет психології

Кафедра клінічної та реабілітаційної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перинатальна психологія і психологія материнства

Освітня програма “Реабілітаційна психологія”

Спеціальність 053 “Психологія”

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «1» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Перинатальна психологія і психологія материнства
Викладач (-і)	К.психол.н., професор кафедри клінічної та реабілітаційної психології
Контактний телефон викладача	0997042291
Е-mail викладача	myroslava.hassuk@pnu.edu.ua
Освітній рівень	бакалавр
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції 12 Практичні 18; Самостійна робота 56
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	кожний 3-й четвер місяця

3. Структура курсу

Семестр	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3 - й семестр	2 курс	вибіркова
Тема, план	Завдання, год	Вага оцінки Термін виконання
Тема 1. Перинатальна психологія у світовій практиці та на теренах України. Основні напрями практичної діяльності перинатального психолога.	Перинатальна психологія у світовій практиці та на теренах України. Основні напрями практичної діяльності перинатального психолога.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б. 1 тиждень
Тема 2. Кризи становлення материнської сфери жінки. Становлення материнської ідентичності жінки.	Кризи становлення материнської сфери жінки. Становлення материнської ідентичності жінки. Кризи становлення материнської ідентичності., «украдене материнство» - девіантна поведінка бабусі. «Украдене материнство» - девіантна поведінка бабусі.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: реферат-10 б, презентація -10 б, і, Тестування – 10 б 1-2тиждень
Тема 3. Психологічна готовність до материнства. Підготовка вагітної жінки до пологів	Ювенальна, зріла та пізні вагітності. Психологічна допомога сім'ї в період виношування дитини Групові види роботи по підготовці жінки до пологів	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 3тиждень
Тема 4. Перинатальні та неональні втрати.	Психологічна допомога сім'ї в горі. Форми роботи з сім'єю у	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій

Консультація психолога як психологічна допомога у горі. Постабортний синдром. Симптоми, діагностика, допомога	період виношування першої дитини. при неотатальній втраті Групи підтримки. Діагностика, форми та методи супроводу лікування постабортного синдрому	дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 4 тиждень
Тема 5 Ненормативна криза бездітності та особливості її подолання	Робота з бездітною парою. Підготовка до усиновлення. Підготовка до усиновлення. Зміст та форми роботи. Особливості становлення батьківської сфери усиновлювачів Розлучення та діти у зведених сім'ях.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б,
Тема 6. Порівняльний аналіз методологічних особливостей застосування методів психодіагностики у психології вагітності та материнства. Проективні методи роботи з вагітною жінкою психології. Технологія використання проективних методів роботи.	Методи дослідження вагітної та її сім'ї . Проективний малюнок «Мої пологи», «Моя дитина». Психотерапевтичний потенціал проективних методів роботи	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 5 тиждень
Тема 7. Практична діяльність психолога у перинатальних закладах Програма психологічної підготовки вагітної жінки до перших пологів	Підготовка дитини до народження брата /сестри. Велика вікова різниця між дітьми, проблеми та рішення. Внутрішня картина здоров'я вагітної жінки	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 6 тиждень

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	5
Семінарське заняття	20
Тести до тем	10
Контрольна робота	10
Практичне завдання	5
Залік/	100
Максимальна кількість балів	100

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	2
Семінарське заняття	5
Тести до тем	20
Контрольна робота	18
Практичне завдання	5
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним і підсумковим контролюми. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі (опитування на семінарських заняттях, тестування, контрольна робота, самостійна робота). Підсумковий контроль здійснюється у формі двох тестувань за змістовими модулями.

Розподіл балів, що отримують студенти

Накопичення балів під час вивчення дисципліни								Всього
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
Семінарські заняття – 40 б.							100	
Самостійна робота (КСР) – 30 б.								
Контрольна робота – 10 б.								
Тестування – 20 б.								

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, де 40 балів відводиться на усне та письмове опитування студентів під час семінарських занять, 20 балів – на оцінку двох тестувань за змістовими модулями, 30 балів – на виконання самостійної роботи та 10 балів – на контрольну роботу.

Залік з курсу «Практикум психологічного консультування» виставляється за загальною сумою балів з усіх виконаних завдань, що передбачені робочою програмою.

Самостійна робота студентів забезпечує підготовку студента до аудиторних занять і контрольних заходів. Результати цієї підготовки виявляються в активності студента на заняттях, при виконанні ним контрольних робіт, тестових завдань й інших видів робіт. Самостійна робота студентів оцінюється залежно від виду роботи. За конспектування матеріалів з актуальних питань практикуму з клінічної психології, заповнення таблиць і створення асоціативного малюнку-схеми, підбір методів психодіагностики, аналіз акцентуацій характеру героїв художніх творів/ фільмів – 2 бали; за проведення клінічного інтерв'ю, розробку алгоритму психодіагностики та програми психокорекції розладу психіки (поведінки) у дорослих – 6 балів. Сукупна кількість балів за самостійну роботу – 30 балів.

Вимоги до оцінювання самостійної роботи студентів:

Завдання, які оцінюються у 2 бали: 2 бали виставляється у тих випадках, якщо завдання здані вчасно і в повному обсязі з дотриманням правил академічної доброчесності.

1 бал виставляється, якщо завдання не здано у повному обсязі або невчасно. 0 балів виставляється, якщо завдання не здано.

Завдання, які оцінюються у 6 балів: 6-5 балів виставляється, якщо завдання виконані вчасно і в повному обсязі з дотриманням правил академічної доброчесності, є креативними, відповідає обраній темі і меті, правильно побудовані питання чи підібрані методики діагностики та корекції.

4-3 бали виставляється, якщо завдання здано вчасно і у повному обсязі, проте є помилки. Завдання виконана не в повному обсязі, або дещо не відповідає обраній темі чи вимога певні неточності у формулюванні запитань, питання однотипні. Методики підібрані з не в повному обсязі.

2-1 бал виставляється, якщо завдання не здано у повному обсязі або невчасно, питання сформульовані невірно, методики підібрані з помилками. 0 балів виставляється, якщо завдання не виконано.

Для оперативного опитування студентів на семінарських заняттях використовують тестовий контроль знань, що містить завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих, завдання на встановлення правильної відповідності, завдання на встановлення правильної послідовності. Сукупна кількість балів за тестування за змістовий модуль – 10 балів.

Контрольна робота студентів максимально оцінюється у 10 балів. При цьому. 9-10 б. виставляється, коли питання контрольної роботи розкриті повністю, наведені приклади описаних явищ, подано обґрунтування виникнення того чи іншого явища. 8-7 б. виставляються у разі недостатнього аналізу явища, наведено лише один приклад, питання розкрито не в повній мірі, проте студент дав відповіді на всі питання. 6-5 б. за контрольну роботу виставляється, коли студент не відповів на одне питання контрольної роботи, дав часткові відповіді на решта і не навів приклади описаних явищ. 4-3 б. виставляється, коли студент не відповів на половину питань, проте дав часткові малозмістовні відповіді на решта. 2-1 б. виставляється студенту, який не відповів на жодне питання, або у відповідях не розкритий зміст питання.

Семінарські заняття оцінюються за 5-ти бальною системою.

При цьому, студенти здійснюють огляд літератури за ключовими поняттями теми, анують та конспектують першоджерела, оформляють відповіді на питання семінару, розглядають клінічні випадки, дискутують з приводу психодіагностики та психологічної допомоги особам з розладами психіки. Усне опитування студентів може здійснюватись індивідуально або фронтально. Загальний бал за цей вид роботи по кожному змістовому модулю виводиться з середнього балу за всі усні і письмові відповіді, помноженому на 4.

Пропущені заняття відпрацьовуються протягом місяця (усно або ж за допомогою тестів) після пропущеного заняття. Самостійна робота (конспект) повинні бути здані до КСР.

Форми оцінювання в університеті регламентуються згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf). Облік навчальної роботи студентів здійснюється в електронному журналі згідно Положення про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (нова редакція)

(<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/elektronni-zyrnal.pdf>). У випадку неатестації здобувачів освіти з дисципліни «Практикум з клінічної психології» студенти мають право на повторне вивчення курсу, що регламентовано Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf).

6.Ресурсне забезпечення

1. Батьків не обирають...(проблеми відповідального батьківства в сучасній Україні). – К.: А. Л. Д., 1997. – 144 с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. У 2 кн. – К.: Оберіг, 1991. – Кн. 1. – 456 с.
3. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. У 2 кн. – К.: Оберіг, 1991. – Кн. 2. – 448 с.
4. Гасюк М. Врахування вікових особливостей породіль при наданні консультаційної допомоги психологом у перинатальному закладі // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Випуск 41. Серія: психологічні науки: Збірник наукових праць у 2-х т. – Чернігів: ЧОПУ, 2006. – Вип. 41. – Том 1. – С. 53–56.
5. Гасюк М. Перспективи розвитку психології вагітності // Особистість у розбудові відкритого демократичного суспільства в Україні. Збірник матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції. – Дрогобич: “Коло”, 2005. – С. 301–302.
6. Гасюк М., Іщук О., Шевчук Г. Використання психомалюнку для психологічної підготовки вагітної жінки до пологів (30–40 тижні вагітності) // Психологія і суспільство. – 2006. – № 3. – С. 140–148.
7. Гасюк М., Шевчук Г. Вагітність як нормативна криза особистості жінки // Особистість у розбудові відкритого демократичного суспільства в Україні. Збірник матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції. – Дрогобич: “Коло”, 2005. – С. 132–133.
8. Гасюк М. Б., Шевчук Г. С., Іщук О. Ю. Психологічні особливості емоційного стану вагітної жінки у першому триместрі вагітності (виношування першої дитини) // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ: ВЦВ ЦІТ, 2006. – Вип. 11. – Ч. 2. – С. 118–124.
9. Говорун Т. В., Кікінеджи О. В. Стать та сексуальність. Навчальний посібник. – Тернопіль: Богдан, 1999. – 384 с.
10. Гудзяк Б. Українське релігійне життя впродовж перших п’яти років незалежності // Україна і новий світовий порядок, 1991–1996. – Оттава: Оттавський університет. – С. 49–72.
11. Життєві кризи особистості: Науково-методичний посібник: У 2 т./ В. М. Доній, Г. М. Несен, Л. В. Сохань, І. Г. Єрмаков та ін. – К.: ІЗМН, 1998. – Ч. 2. – 568 с.
12. Іларіон Митрополит. Дохристиянські вірування українського народу: Іст.-реліг. моногр. Видання друге. – К.: АТ «Обереги», 1994. – 424 с.
52. Консультування сім’ї: методичні поради для консультування батьків. – Ч. 2 / За ред. В. Г. Постоного. – К.: ДЦССМ, 2003. – 303 с.
53. Корнієнко О. В. Індивідуально-психологічна діагностика при розробці програм збереження здоров’я жінок (на матеріалах кризового періоду). – Автореферат канд. дис. – К., 1994. – 26 с.
54. Корольчук М. С. Психофізіологія діяльності. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. – 400 с.
55. Кочюнас Р. Психологическое консультирование и групповая психотерапия. – М.: Академический проект; Трикста, 2004. – 464 с.
56. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Изд-во «Питер», 2000. – 992 с.
57. Краско Т. І. Оцінка діагностичної валідності малюнкової проєкції (на матеріалі норми та пограничних нервово-психічних розладів). – Автореферат канд. дис. – К., 1995. – 24 с.
58. Кузнецов Н. Г. Маргинальные семьи: проблемы сегодняшнего дня и катастрофа завтра // Тезисы второй Всероссийской научной конференции «Психологические проблемы современной российской семьи» (25-27 октября 2005г.). В 3-х частях. – 2 часть/Под общей редакцией док. психол. наук В. К. Шабельникова и канд. психол. наук А. Г. Лидерса. – М., 2005. – 560 с.
59. Кульбачка Т. Як впливає стрес на ваше здоров’я// Психолог. – 2004. – січень 1 (97). – С. 23–25.

60. Мальована Ю. М. Сімейні фактори формування материнської сфери у жінок із загрозою переривання вагітності. – 19.00.04. – Медична психологія. – Автореферат канд. дис. – К. 2007. – 20 с.
61. Методологічні і теоретичні проблеми психології: Хрестоматія / Упоряд. – З. С. Карпенко, І. М. Гоян. – Івано-Франківськ: Плай, 2000. – 128 с.
62. Мещеряков Б. Г. Психология. Тематический словарь / Б. Г. Мещеряков. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2007. – 439 с.
63. Мид М. Культура и мир детства. – М.: Наука, 1988. – 429 с.
64. Митрополит Іларіон. Виховуймо родини свої в християнських чеснотах // Віра й культура. – Вінніпег, 1957. – число 3 (39). – С. 5.
65. Минюрова С. А., Тетерлева Е. А. Диалогический подход к анализу смыслового переживания материнства // Вопросы психологии. – 2002. – № 4. – С. 63–75.
66. Многотомное руководство по акушерству и гинекологии / Ответств. ред. Л. С. Персианинов. – М.: МЕДГИЗ. – Т.1. – 1961. – 518 с.
67. Молода сім'я: проблеми та умови її становлення./ За ред. проф. А. Й. Капської. – К.: ДЦССМ, 2003. – 184 с.
68. Мор Т., Кампанелла Т. Утопія. Місто Сонця. – К.: Дніпро, 1988. – 207 с.
69. Москалець В. П., Гасюк М. Б., Іщук О. Ю., Шевчук Г. С. Використання психомалюнку для психологічної підготовки вагітної жінки до пологів: 30 – 40 тиждень вагітності, практичний аспект // Практична психологія і соціальна робота. – 2007. – № 12. – С.
70. Навіщо батькам ходити до школи / Упоряд. М. Голубенко. – К.: Вид. дім “Шкіл. світ”: Вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с.
71. Основи загальної і медичної психології: Підручник / За ред. І. С. Вітенка, О. С. Чабана. – Т.: Укрмедкн., 2003. – 342 с.
72. Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.: Підручник. – К.: Либідь, 2001. – 536 с.
73. Петрунько О. В. Актуальні проблеми сексуального виховання підлітків. – К.: ДЦССМ, 2004. – 80 с.
74. Повалій Л. Християнські цінності української родини: традиції і сучасність // Початкова школа. – 2005. – №2. – С. 52–54.
75. Помагайбо В., Помагайбо О. Пренатальна педагогіка// Психолог. – 2003. – листопад 43 (91). – с. 2-3.
76. Популярная психология для родителей / Под ред. А. А. Бодалева. – М.: Педагогика, 1989. – 256 с.
77. Практикум по возрастной психологии: Учеб. пособие / Под ред. Л. А. Головей, Е. Ф. Рыбалко. – СПб.: Речь, 2005. – 688 с.
78. Програма формування педагогічної культури батьків / За ред. Постового В. Г. – К., 2003. – 108 с.
79. Психологічна допомога сім'ї / Упоряд. Т. Гончаренко. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ»: Вид. Л. Галіцина, 2005. – 128 с.
80. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник О. М. Степанов. – К. : «Академвидав», 2006. – 424 с.
81. Психологічна допомога сім'ї. Книга 1. Навчальний посібник (у 3 книгах). – К.: Главник, 2006. – 128 с.
82. Психологічна допомога сім'ї: Посібник / За ред. З. Кісарчук. – К., 1998. – 182 с.
83. Психологічна допомога сім'ї. Книга 2. Навчальний посібник (у 3 книгах). – К.: Главник, 2006. – 134 с.
84. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я / За ред. М. С. Корольчука. – К.: Інкос, 2002. – 272 с.
85. Терещенко Н. М. Статеворольова структура жіночої тілесної ідентичності. – Автореферат канд. дис. – Харків, 2003. – 19 с.
86. Шевчук Г. С. Іщук О. Ю. Історичний аспект становлення досліджень у галузі психологічної допомоги жінці під час вагітності та народження дитини // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Випуск 41.

Серія: психологічні науки: Збірник наукових праць у 2-х т. – Чернігів: ЧДПУ, 2006. – Вип. 41. – Том 2. – С. 181–184.

87. Шевчук Г. С. Іщук О. Ю. Психологічна експрес-підготовка вагітних до пологів: особливості групової роботи з використанням методів арт-терапії // Актуальні проблеми практичної психології. Збірник наукових праць. – Херсон. – ПП Вишемирський В. С., 2007. – С. 231–236.

88. Шевчук Г. С. Особливості психологічного супроводу вагітних жінок, які виношують першу дитину: Магістерська дисертація. – Івано-Франківськ, 2007. – 174 с.

89. Яценко Т. С. Від тестового до психоаналітичного розуміння психомалюнку // Педагогіка і психологія. – 1995. – №2. – С. 11. – 23.

90. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2004. – 679 с.

91. Яценко Т., Теслюк П. Особливості застосування малюнкових методик у роботі групи АСПН та у практиці онтопсихологічного дослідження: контури порівняльного аналізу // Психологія і суспільство. – 2005. – №4. – С. 131. – 135.

92. Яценко Т. С., Чобітько М. Г., Доцевич Т. І. Малюнок у психокорекційній роботі психолога-практика [на матеріалі психоаналізу комплексу тематичних малюнків]. – Черкаси: “Брама”, видавець Вовчок О. Ю., – 2003. – 216 с.

Методичний посібник

Гасюк Мирослава, Карпюк Юлія Перинатальна психологія і психологія материнства. Курс лекцій: *Навчальний посібник*. Івано-Франківськ: Місто НВ 2023. 144с.

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра клінічної реабілітаційної психології факультету психології
Викладач (-і), гостьові лектори	к.психол.н., проф.кафедри загальної та клінічної психології
Контактна інформація викладача	myroslava.hasiuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика курсу спрямована на активну взаємодію у групі студентів, атмосферу доброзичливості з дотриманням правил академічної доброчесності. Написання контрольної роботи є обов’язковим. У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) студент буде недопущений до здачі заліку (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96-655-%D0%B2%D1%96%D0%B4-19.10.2015-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83.pdf).
Пропуски занять (відпрацювання)	Відрацювати пропущені заняття студенти зможуть письмово (виконати тести та ін.) або усно протягом місяця після пропущеного заняття.

Виконання завдання	Студент набирає 45 балів – за усне (письмове) опитування на семінарських заняттях, 15 балів – за тестування за модулями, 10 балів – за виконання контрольної роботи, 30 балів – за виконання самостійної роботи (КСР). Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог, проходять тестування (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-628.pdf).
Невідповідна поведінка під час заняття	Не допустима.
Додаткові бали	Надаються за наукову та громадську активність студентів (3 бали).
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf).

Викладач _____ Гасюк Мирослава Богданівна